

GEZIN EN SCHOOL

MAANDBLAD VOOR LEERAREN EN OUDERS

Alle stukken voor Redactie naar
JULIANALAAN 101 — OVERVEEN
TELEFOON 14928

Administratie
VONDELLAAN 32 - AERDENHOUT
TELEFOON 26277
POSTGIRO No. 118493

Abonnementsprijs f 4.— per jaar franco
per post bij vooruitbetaling.

Buitenland en Koloniën f 5.—
Afzonderlijke nummers f 0.40, tegen toe-
zending van dat bedrag.

De jaargang loopt steeds van 1 Januari
tot 1 Januari.

INHOUD

Blz. 121; Nannie van Wehl: Examentijd. — Blz. 124; Leo Straus: Niet boos worden. — Blz. 127; L. Tuinder: Rijk—Arm: Blz. 131; H. Baart de la Faille—Wichers Hoeth: De tijd is, wat wij zijn. — Blz. 136; P. C. Boone Jzn: Verwennen niet verwennen. — Blz. 139; D. L. Daalder: Het Brandende Braambosch.

Examentijd.

door NANNIE VAN WEHL.

O Freunde, nicht diese Töne! Sondern lasst uns
angenehmere anstimmen und freudenvollere!

9e Symphonie.

Maintenant le côté, glorieux! Les rires fous!

Rostand. l'Aiglon.

Begin Mei, soms eind April al, beginnen de sombere koren van elkaar den toon over te nemen. Hier en daar in een gewone groote krant steekt een „paedagoog” den kop op en stoot onheilspellende geluiden uit. De vakbladen brengen verschijnselen naar voren, die niet in orde zijn — zeker, er wordt veel gevergfd. Maar wat vraagt straks het leven niet? Er wordt droevig gespot met den tijd, waarin de eene helft van het Nederlandsche volk de andere helft examineert. Zware, gespannen uren, dagen, weken worden doorleefd — maanden zelfs voor enkelen, die niet sterk staan.

Dan komt de tijd voor vrije studie en de moeders raken in actie om

alles geregeld te doen verloop— om het den jeugdigen candidaten aan niets te laten ontbreken, om het huis rustig te houden, om wensken te geven over tijdsverdeeling — tijdsverdeeling, welk een factor! Niet alleen in examentijd, maar alle vijf, zes jaren der H. B. S. of van het Gymnasium dóór!

Een goede tijdsverdeeling: de grootste helft van het succes, voor de rapporten, voor de overgangen, voor de eindexamens.

Dan de zware dagen van het lange uitgebreide schriftelijk. Een heele karwei!

Gelukkig; dat 't dan alvast aardbeijid is — een lekkere lunch, knappende broodjes, de eerste aardbeien, eens een lekker extra'tje betekent zooveel voor het candidaatje, dat meestal 's morgens niet zoo heel veel eetlust toont.

Die week duurt lang, der moeder zeker zoo lang als de candidaat.

Dan zit dat er vast al op.

Nu komt de tijd van het thuiswerken voor het mondeling. Weer de rust handhaven — eens wat extra gezelligs verzinnen voor de middag- of avondthee. Heerlijk dat 't mondeling maar twee dagen is!

De vrijstellingen brengen den tijd alweer tot minder terug. — Dat leed is gauw genoeg geleden.

Daar gaan ze de laatste middag weg. — Als we thuis komen, zijn we er door! En ze kijken elkaar in de dappere oogen en ze stappen weg, met zijn allen arm in arm — het dappere troepje, dat zoolang samen heeft gevochten en nu de overwinning tegemoet schrijdt.

Wel hebben ze, als in elk strijdend corps, hun gelederen zien dunnen. Wel moest telkens weer een andere hand het vaandel grijpen en hoog houden.

Wel klonk telkens opnieuw het bevel: „Serrez vos rangs!”

Maar die dan daar ook gaan, die hebben de glorie dubbel en dwars verdiend, en die er niet meer gaan.....

Op slot van zake is daar voor de Universiteiten niet zoo heel veel aan verloren. Enkelen zullen een jaar, twee jaar later den eindstreep bereiken.

Dan..... 's middags.....

De reunie van de moeders en vaders — de candidaatjes even voor de open deur.

Boven is de vergadering al aan de gang.

Een ontroering zinkt in de moeders. — Zes jaren, van veel en hard werk. —

Nu de bekroning — en een einde. Toch zulke heerlijke jaren geweest. Hun kinderjaren, hun meisjestijd. — Nu uit — voor goed.

Een streep er onder — zij het een gouden. Schoolmeisje af. — De vaandeldraagster zei het daareven bij het laatste optrekken, zoo teeknend.

„Ik begin sentimenteel te worden. Zes jaren waren het — zóó krijgen we ze nooit meer terug. Nooit meer zullen we zóó lachen.”

„Als ze het hebben zullen ze het niet cadeau hebben!”, zegt een moeder. En een ander denkt: „Dat moet ook niet. Dan zou het niet zooveel waard zijn.”

Daar komen ze aanspringen. Ze zijn er allemaal. — Uit is het. — Uit. Zes jaren. —

Feliciteeren van alle kanten.

Druk, druk. — De jongelui vliegen weg. De vaders en moeders wisselen handdrukken met leerzessen en leeraren.

Een vader en een moeder gaan gearmd weg — stil —.

Als ze uit de drukte zijn, kijken ze elkaar aan, met bevende lippen. Hoe kort nog geleden ondervonden ze het als een gewichtige gebeurtenis, dat hun vroolijk blondje met een beetje een bedrukt snuitje naar de H. B. S. toog.

Nu is het voorbij — zes mooie, goede, heerlijke jaren.

De zomeravond viert mee feest. Wijd staan de ramen open — gasten loopen in en uit, gejubel gaat op.

Geslaagd, geslaagd. — De jonge triomfeerende wordt overloden met gelukwenschen, bloemen, geschenken. Er wordt intercommunaal getelefoneerd — een auto rijdt van ver aan. — Men is achttien jaar, zit aan het stuur en is net geslaagd voor eerste deel candidaats-medicijnen. En een andere auto rijdt voor. — Achter het stuur stapt een jong meisje vandaan. — Achttien jaar. — Net geslaagd eindexamen gymnasium. En daar is er een: doctoraal medicijnen. — En tijdingen loopen binnen van geslaagden in Delft. — En weér zijn daar pasgeslaagde eindexamen-gymnasium.

Een druk gebabbel gaat om.

O, de leerzessen waren schatten! En 't waren gewoonweg dotten van gecommiteerden!

Blijde lotgenooten komen aanloopen uit haar eigen avonden vandaan en bevestigen — 't zijn plezierige dagen geweest!

En nu hier te zitten, voor 't open raam, bowl te drinken met véél aard-

beien en véél ananas, te snoepen, te presentereen — straks die zalige sandwiches.

Een feest is 't, een feest!

Het gejubel en het onderling gelukwenschen is niet van de lucht en de ouders glimlachen tegen elkaar.

De moeders halen op uit den tijd dat de kinderen nog heel klein waren. En nu al zoo ver! En die en die nóg al weer verder.

Dan lijkt het of het geluk of zoo'n avond ten top stijgt. En dan wordt alles dag in dag uit nog véél heerlijker, nog veel mooier. — Je gaat als geslaagde luisteren naar den uitslag van andere ploegen en 't is weer veel jubel en weinig weenen. — Je staat op en kan gaan zwemmen na 't ontbijt — of ineens met moeder naar Den Haag — of ineens zet je met allemaal triomfantelijk een roeitocht in mekaar en je eet kersen en fuisft er elkaar op. Ook ga je nieuwe kleeren koopen en voor elk pretje sta je klaar. — Omdat de zon mee feest viert, ben je binnen een week al zoo bruin als een noot — méér nog: de lappen hangen er al bij. — En een plezier, als je elkaar weer eens ziet! En een afspraken. Je kunt haast niet weggkomen, uit de stad. Vroeger was 't zóó vacantie, zoo weg. Maar nu is er zooveel te genieten, zooveel te bedisselen, dat met September komt — laat het de Universiteit, het buitenland of een baan zijn.

Het is alles heerlijk om je heele leven te onthouden.

Per aspera ad astra — waarom zou dat voor de jeugd óók niet zoo mogen zijn?